

KROONIKA

90 AASTAT KATSEASJANDUSE NÕUKOGU ASUTAMISEST

Ants Bender

Noores Eesti vabariigis, 5. detsembril 1920, toimus Põllutöoministeriumis minister Theodor Pooli eesistumisel koosolek, kus arutati katsetegevusega seotud küsimusi. Kohale olid kutsutud Tartu Ülikooli põllumajandusteaduskonna professorid, Tooma Sookatsejaama ja äsjaloodud Jõgeva Sordikasvanduse juhid. Osalejad pidasid vajalikuks uurimistöö edendamiseks asutada Põllutöoministeriumi juurde Katseasjanduse nõukogu. Mõte realiseerus 7. aprillil 1923. aastal, mil nõukogu tegelikult tööd alustas. Tookordne nõukogu koosseis pandi kokku asutuste esindajatest: üks esindaja Põllutöoministeriumist, üks Põllumeeste Keskseltsist, kaks põllutöökoolide poolt, viis ülikooli katsejaamade poolt, kolm Jõgeva Sordikasvandusest, üks Riigi põllutöö katsejaamast, üks Kehra katsejaamast, üks Tooma sookatsejaamast ja üks Seemnekontrolljaamast. Katseasjanduse nõukogu ülesanne oli uurimistöö teaduslik ja tehniline edendamine. Nõukogu kinnitas asutuste katsekavad, esitas taotlused katsetööde finantseerimiseks, vaatas läbi ja kinnitas uurimistööde aruanded ning korraldas katseandmete publitseerimist.

Katseasjanduse nõukogu tegevorgan oli viieliikmeline büroo, mis töötas Põllutöoministeriumi juures ja mille ülesanne oli katsetegevust nõukogu otsuste piires teaduslikult ja tehniliselt juhtida. Büroo esimesse koosseisu valiti Jaak Ümarik (Põllutöoministerium), Jaan Mets ja Mihkel Pill (mõlemad Jõgeva Sordikasvandus), Leo Rinne (Tooma sookatsejaam) ning professor Anton Nõmmik (Tartu Ülikool).

Eesti vabariigi esimesel iseseisvusajal pöörati põllumajandusteadusele palju tähelepanu. Mõödunud sajandi kolmekümnendate aastate lõpul töötas Eestis seitse põllumajanduslikku uurimisasutust või katsejaama, lisaks Tartu Ülikooli põllumajandusteaduskonna 11 instituuti ja 7 katsejaama ning teadustööde kohad Piistaoja talus (Th. Pool), Sangaste mõisas (Fr. Berg) ja Tõlla talus (H. Meltsas).

Oluliselt kasvanud uurimistöö ja katsetegevuse juhtimine reorganiseeriti Riigikogu dekreediga 'Põllumajandusliku uurimise ja katseasjanduse seadus' 1. aprillil 1938. Katseasjanduse nõukogu asemel moodustati Põllumajandusliku Uurimise ja Katseasjanduse Komitee. Komitee koosseisu kuulusid:

- 1) eriteadlased Põllutöoministeriumi, Haridusministeriumi, Põllutöökoja ja Agronoomide Koja poolt;
- 2) kõigi tegutsevate instituutide ja katsejaamade osakonnajuhatajad;
- 3) ülikooli põllumajanduslike katseasutuste juhatajad;

4) põllumajandusliku tegevuse ja uurimise alalt kuni seitse liiget Põllutöoministri määramisel. Komitee tööd juhtis kolmeliikmeline juhatus: esimees (J. Ümarik), abiesimees ja sekretär. Komitee tegevusala laienes põllumajanduselt ka kalandusele.

Komitee ülesanne oli:

- 1) Eesti põllumajanduse ja kalanduse alal katse- ja uurimistöö sihtide ja eesmärkide ülesseadmine;
- 2) Põllutöoministeriumi või vastavate kutseliitude komiteele lahendada antud põllumajanduse ja kalanduse edendamist ning nende ühenduses olevate teaduslike, tehniliste ja majanduslike küsimuste selgitamine;
- 3) katse- ja uurimistöö meetodika ühtlustamine;
- 4) teaduskongresside ja koosolekute korraldamine;
- 5) kontakti loomine ja hoidmine katseasutuste ja tegeliku põllumajanduse ning kalanduse vahel;
- 6) seisukohtade avaldamine uute katseasutuste avamise ja katseasutuste tööplaanide ning aruannete kohta;
- 7) seisukohtade avaldamine katseasutuste tegevuse lõpetamise kohta;
- 8) katseasutuste teadusuurimuste toimetamine trükis avaldamiseks.

Komitee juurde moodustati kuue eriala sektsioonid: põllumajanduse ratsionaliseerimine ja mehhaniseerimine (juhataja Th. Pool), taimekasvatus (N. Roots), loomakasvatus (J. Mägi), piimandus (M. Järvik), aianus ja mesindus (A. Mätlik) ning kalandus (A. Määr).

Riiklike ja riigi toetusel töötavate katseasutuste uurimistöö tulemused avaldati trükis Katseasjanduse nõukogu, hiljem Põllumajandusliku Uurimise ja Katseasjanduse Komitee toimetistena (kokku üle 100), milleks Põllutöoministeriumile määrati riigi eelarvest tarvilikud summad. Lisaks uurimistöö aruannetele koostati ja avaldati töötulemuste perioodilisi kokkuvõtteid, sh kogu esimest iseseisvusaega hõlmav kogumik 'Eesti põllumajandusteadus põllumehe teenistuses. Lühikokkuvõtteid uurimis- ja katseasutuste töötulemustest 1920.–1940. a'. (toimetanud J. Ümarik). Tartu, 1946, 616 lk. Nimetatud väljaanne jäi viimaseks selles sarjas ja kannab toimetiste järjekonnanumbrit 122.

Komitee tegevusaeg jäi lühikeseks. See katkes peatselt alanud poliitiliste sündmuste ja järgneva maailmasõja tõttu. Erilise panuse nii Katseasjanduse nõukogu kui hilisema komitee töö korraldamisse enne teist maailmasõda andis mõlema juhiks valitud Jaak Ümarik. Tema elukäigu ja tegevuse kohta on ajakirjas Agraarteadus 2001, nr 1, lk 56–64 avaldanud pikema kirjutise Meinhard Karelson.

Pärast Eesti taasiseseisvumist kerkis Katseasjanduse nõukogu taasloomise idee. 7. märtsil 2002 kutsuti

Põllumajandusministeeriumi initsiatiivil kokku koosolek, kus otsustati taimekasvatustliku teadusliku uurimistöö tõhustamiseks taasluua ministeeriumi juurde Katseasjanduse nõukogu. Koosolekul osalesid Põllumajandusministeeriumi, Taimetoodangu Inspeksiooni (nüüd Põllumajandusamet), Taimse Materjali Kontrolli Keskus (nüüd Põllumajandusuuringute Keskus), Eesti Põllumajandusülikooli agronoomiateaduskond (nüüd Eesti Maailikooli põllumajandus- ja keskkonnainstituut), EPMÜ Polli Aiandusinstituut (nüüd EMÜ Polli Aiandusuuringute Keskus), EPMÜ Taimebiotehnoloogia Uurimiskeskus EVIKA (nüüd EMVI taimebiotehnoloogia osakond EVIKA), Eesti Maaviljeluse Instituut (käib instituudi liitmisprotsessis Jõgeva Sordiaretuse Instituudiga) ja Jõgeva Sordiaretuse Instituut (nimi kahe instituudi liitmisprotsessis muutmisel).

Koosolekul osales 17 inimest, keda võib lugeda Katseasjanduse nõukogu taasasutaja liikmeteks. Koosolekust võtsid osa Toomas Kevvai, Andrus Õunmaa, Õne Sagur Põllumajandusministeeriumist, Illar Lemetti ja Endel Jaggo Taimse Materjali Kontrolli Keskusest, Roland Nymann ja Raina Mõttus Taimetoodangu Inspeksioonist, Rein Viiralt Eesti Põllumajandusülikooli agronoomiateaduskonnast, Toivo Univer ja Kersti Kahu EPMÜ Polli Aiandusinstituudist, Herki Saaremägi EPMÜ Eksperimentaalbioloogia Instituudist, Katrin Kotkas EPMÜ Taimebiotehnoloogia Uurimiskeskusest EVIKA, Arvi Kallas ja Erkki Honnolainen Eesti Maaviljeluse Instituudist ning Mati Koppel ja Ants Bender Jõgeva Sordiaretuse Instituudist. Koosolek valis artikli autori nõukogu juhatajaks, ülesandega moodustada töögrupp ja kavandada nõukogu ülesanded.

Asutuste esindajatest koostatud töögrupp kogunes 26. aprillil 2002 Eesti Maaviljeluse Instituudi ruumes ja sõnastas Katseasjanduse nõukogu peamised ülesanded, arutles nõukogu edasise liikmeskonna ning esialgse töökava üle. Koostatud materjale tutvustati ja kohendati sõnastust nõukogu koosolekul 25. juulil 2002 ning kinnitati need Põllumajandusministeeriumis 9. oktoobril 2002. Nõukogu ülesanded on:

- 1) taimekasvatustliku katsetegevuse teaduslik ja tegelik edendamine;
- 2) teadus- ja arendusasutuste vahelise teadusliku uurimistöö koordineerimine, kaasa aitamine kompleksuuringute planeerimisel ja läbiviimisel, teaduritevahelise koostöö toetamine;
- 3) tootmiskatsete korraldamise koordineerimine;
- 4) Eesti põllumajanduslikes uurimisasutustes läbiviidavate põld-, katmikala- ja laboratoorse katsete andmebaasi koostamine, igaaastane uuendamine ja elektrooniliselt kättesaadavaks tegemine;
- 5) vajadusel ka muude andmebaaside koostamine;
- 6) läbiviidavate katsete meetoodika läbiarutamine, kaasajastamine lähtuvalt hea katsetava põhimõtetest ning vajaduse korral taimekasvatustlikus uurimistöös eksperthinnangute andmine;

- 7) katsete läbiviimise ja heast katsetavast kinnipidamise jälgimine;
- 8) katseasutuste töötajale õppepäevade ja erialaekskursioonide korraldamine;
- 9) nõukogu täidab muid talle Põllumajandusministeeriumi pandud teadusliku uurimistööga ning katseasjandusega seotud ülesandeid;
- 10) nõukogu osaleb põllumajandusliku teabekirjanduse publitseerimisel. Nõukogu ei vähenda teadus- ja arendusasutuste õigusi ega piiranda nende initsiatiivi.

Katseasjanduse nõukogu liikmeskond on valitud asutuste ja nende suuremate allüksuste esindamise printsiibist lähtuvalt. Nõukogu korraldatavad üritused on aga mõeldud kõigile soovijale sõltumata sellest, kas ollakse liige või mitte. Nõukogu tööd juhib kolmeks aastaks valitud esimees ja viieliikmeline juhatus. Viimase koosseisu kuuluvad ka esimees ja Põllumajandusministeeriumi esindaja. 2013. aastaga lõpevad järjekorras neljanda juhatuse volitused. Aastatel 2002–2007 juhtis Katseasjanduse nõukogu Ants Bender, 2008. aastast tänaseni Enn Lauringson.

Möödunud 12 tegevusaastat annavad mõningase võimaluse vaadata tehtule tagasi ja mõtiskleda lähimivõimaliku üle.

Mis on vahepeal muutunud?

- 1) Nagu eespool märgitud, on Katseasjanduse nõukogu veel üsna lühikese tegutsemise aja jooksul muutunud kõigi nende asutuste nimetused (või on need artikli kirjutamise ajal muutmisel), kes olid nõukogu loomise juures ja kelle töötajad nõukogu tööst osa võtavad. Koos nime muutumisega muutusid ka asutuste struktuur ja isikkoosseis.
- 2) Mõödanikku silmas pidades oli esialgu planeeritud Katseasjanduse nõukogule sõnaõigus kaasa rääkida taimekasvatustliku uurimistöö finantseerimise küsimustes. Selle funktsiooni täitmiseks loodi aga hiljem Põllumajandusministeeriumi juurde teadusnõukogu.
- 3) Taimekasvatustlike rakendusüuringute aruannete ja projektitaotluste hindamiseks on Põllumajandusministeeriumi juurde moodustatud eraldi 7-liikmeline ekspertgrupp, kuhu kuuluvad tootja, töötaja, nõustaja, teadlane, kaks ministeeriumi töötajat ja aiandusliidu tegevjuht.
- 4) Tootmiskatsete paremaks läbiviimiseks on avatud eraldi toetusmeede 1.7.1.
- 5) Katseasjanduse nõukogu taasloomise ajal püsis arusaam, et teaduritel võib tekkida probleeme oma katsetulemuste publitseerimisel. Üsna pea need hirmud hajusid. Kujunes hoopis vastupidine olukord, kus eestikeelsetel väljaannetel napib kaastöid, sest emakeelseid trükiseid teadustöötaja töö hindamisel ei aktsepteerita ja teadurid ei ole sellisest publitseerimisest huvitatud.

Katseasjanduse nõukogu otsene töö on peamiselt olnud suunatud ülesannete 4–9 täitmisele. Loodame aga, et kogu meie tegevus on olnud suunatud ühtlasi katse-

tegevuse teaduslikule ja tegelikule edendamisele ning oleme sellega ka teaduritevahelist koostööd toetanud.

Kõigepealt seati sisse põld-, katmikala- ja laboratoorsete katsete elektrooniline andmebaas, mida uuendatakse kaks korda aastas. Andmebaas annab huvilistele võimaluse tutvuda ühes või teises asutuses läbiviidavate (või läbiviidud) katsetega, aitab vältida dubleerimist, kattuvate või lähedaste huvide korral saab koostöö korras ühe rajamisega lahendada mitut probleemi. Andmebaas on Põllumajandusuuringute Keskuse kodulehel ja kättesaadav kõigile, sh tegelikele põlumeestele, nõustajatele, kraadiõppureile jne. Artikli kirjutamise ajal on andmebaasis 330 põldkatset, lisaks katmikala ja laboratoorsed katsed. Arhiivist võib leida andmeid üle 800 katse kohta, mis on lõpetatud.

Põllumajandusteaduses (ka taimekasvatusteaduses) on probleeme teadurite järelkasvuga. Et saada olukorrast ülevaadet, seati sisse Katseasjanduse nõukoguga seotud kaheksas asutuses töötavate teaduskraadiga töötajate andmebaas, kus artikli kirjutamise ajal on andmed 105 inimese kohta. Kättesaadav on see samal kodulehel.

Tuginedes neile kahele andmebaasile, on Katseasjanduse nõukogu laiendatud koosolekutel koos tootjate, nõustajate ja Põllumajandusministeeriumi töötajatega läbi analüüsitud teadusliku uurimistöö seisukorra ja kaetuse teadlaskaadriga teravilja, kartuli ja heintaimede valdkonnas.

Nõukogu on igal aastal korraldanud ühe õppepäeva, kus on käsitletud katsete meetodika küsimusi. Eraldi õppepäevad on toimunud lüsimetrikatsete, rohumaa viljeluse katsete, viljapuude ja marjakultuuridega läbiviidavate katsete ning teraviljakatsete meetodika eripära tutvustamiseks. Lisaks korraldati Jõgeval õppepäev põldkatsete külviks ja koristamiseks soetatud kaasaegse katsetehnika kasutamise võimaluste tundmaõppimiseks.

Mitmel korral on korraldatud õppusi katsekoha mulda kirjeldamiseks. Neid on aidanud läbi viia EMÜ dotsendid, põllumajandusdoktor Enn Leedu ja filosoofiadoktor Endla Reintam, aga ka tehnikadoktor Edvin Nugis Eesti Maaviljeluse Instituudist. Eraldi on korraldatud teadureile õppus geoinfosüsteemide kohta ja nende kasutamise võimalustest katsetöödel, mida aitasid läbi viia EMÜ dotsent, filosoofiadoktor Alar Astover ja tehnikamagister Taavi Võsa Eesti Maaviljeluse Instituudist. Rohkearvulise osavõtjaskonnaga on olnud alati katseandmete statistilise töötamise õppused. Tunustatud selle ala õppejõud filosoofiadoktor Tanel Kaart on neid mitmest tsüklis koosnevaid õppusi läbi viimas ka praegusel ajal.

Katsete läbiviimise kulgu on nõukogu kontrollinud teadus- ja arendusasutustes korraldatud ringsõitudel. Nende käikude eesmärk on olnud hoida liikmeid kursis vabariigis läbiviidava taimekasvatuse uurimistööga, soodustada teaduritevahelisi kontakte ning anda impulsse asutustevaheliseks koostööks. Katsete ülevaatusel on kutsutud lisaks nõukogu liikmetele ka põllumajandusministeeriumi, ministeeriumi teadusnõukogu ja ekspertkomisjonidesse kuuluvaid tööta-

jaid. Ringsõidu lõppedes on koostatud nähtu kohta kirjalik kokkuvõte, kus antakse hinnang olukorrale ja tehakse ettepanekud edaspidi vajalike õppepäevade temaatika kohta. Osalejate salajasel hääletamisel on selgitatud ringsõidul nähtute seast parim katse ja selle esitleja, samuti külastatud asutuste seast parim asutus. Parimaks ülevaatusel esitatud katseks on osutunud Eesti Maaviljeluse Instituudis läbiviidud rapsi väetuskatse, esitleja põllumajanduskandidaat Karl Kaarli (aastal 2002), Eesti Maaviljeluse Instituudis külvikorra katse, esitlejad professor Paul Kuldkepp ja dotsent Enn Leedu (2003), Eesti Maaviljeluse Instituudi pikaajaline külvikorra ja diferentseeritud mullaharimise katse Kuusiku Katsekeskuses, esitleja põllumajanduskandidaat Peeter Viil (2004), talirukki 'Sangaste' säilitusaretuseks Jõgeva Sordiaretuse Instituudi Sangaste katsepunktis läbiviidav katse, esitleja Lea Ranniku (2005), mahevilljeluse katse Põllumajandusuuringute Keskuse Kuusiku katsekeskuses, esitleja põllumajandusmagister Karli Sepp (2010), vana viljapuuaia kohale uue aia rajamise katse Eesti Maaviljeluse Polli Aiandusuuringute keskus, esitleja põllumajanduskandidaat Toivo Univer (2011) ja teraviljade majanduskatse Põllumajandusuuringute Keskuse Viljandi katsekeskuses, esitleja Ülla Põldur (2012). Katseasjanduse nõukogu on ülevaatusel parimaks osutunud katsete esitlejaid autastanud diplomi ja meenega. Vahepealsetel aastatel katsete ülevaatusi ei korraldatud.

Katseasjanduse nõukogu on pidanud oma kohuseks hoida aktiivsemaid liikmeid kursis naaberriikides toimuvaga. Taimekasvatuse uurimistöö ja teadlaskaadri ettevalmistusega on käidud tutvumas Lätis, Leedus, Poolas, Saksamaal, Soomes, Rootsis ja Venemaal. Neil käikudel on nähtud mõndagi huvipakkuvat, saadud häid ideid, tutvutud kolleegidega, loodud sidemeid edaspidiseks koostööks.

Korduvalt on Katseasjanduse nõukogu külastanud kõiki taimekasvatuse uurimistööga seotud kodumaiseid uurimisasutusi, kus on saadud ülevaade jooksvast uurimistemaatikast, külastatud laboratooriume ja tutvutud kasutada oleva katsetehnikaga. Täname asutuste juhtkondi alatise valmisoleku eest meid vastu võtta.

Et hoida liikmeid kursis Eestis tootmises toimuvaga, on Katseasjanduse nõukogu ajastanud oma üritusi eri paigus toimunud vabariiklike põllupäevadega ja sügiseste künnipäevadega Olustveres, andes nii osavõtjatele võimaluse lisaks oma päevakorrale osaleda neil rahvarohkeil üritustel ka vaatlejaina.

Taimekasvatusteadlastele ja agronoomidele on korraldatud hulgaliselt õppepäevi, kus teadmisi on jaganud oma eriala kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistid. Taimefüsioloogia õppepäevadel tutvustas fotosünteesi ja taimekasvu vahelisi seoseid Tartu Ülikooli emeriitprofessor, akadeemik Agu Laisk, taimede veerežiimi sama ülikooli rakendusökoloogia vanemteadur, bioloogikandidaat Anu Sõber, ülikoolis läbiviidavaid taimefüsioloogia katseid ja katseadmeid tutvustas professor Heino Moldau.

Geenitehnoloogia õppepäeval käsitles geneetilisel muundatud organismide olemust ja nende loomisvõimalusi Tallinna Tehnikaülikooli professor Erkki Truve (nüüd TTÜ teadusprorektor), Geenitehnoloogia instituudi õppekavasid ja läbiviidavat teadustööd instituudis tutvustas aga dotsent Kadri Järve.

Taimekasvatussaaduste uuemaid töötlemisviise käsitlev õppepäev viidi samuti läbi Tallinna Tehnikaülikoolis, kus professor Raivo Vokk pidas Katseasjanduse nõukogu liikmetele teemakohase sissejuhatava loengu "Taimekasvatussaaduste töötlemise suunad ja tootarenduslikud näited", sensoorset analüüsi käsitles oma ettekandes filosoofiadoktor Erge Tedersoo, toidu andmebaasi ja kohalikke tooteid tutvustas filosoofiadoktor Tagli Pitsi. Samas tutvuti õppe- ja teadustöö korraldusega TTÜ Toiduainete instituudis.

Nõukogu korraldas seeria õppepäevi teemal "Taimekasvatusteaduste teadusfoto", mille teoreetilise osa koos praktiliste õppustega aitasid läbi viia Tartu Kõrgema Kunstikooli õppejõud Vallo Kalamees, Tiit Lepp ja Toomas Vahur, mikrofotograafia alal jagasid oma teadmisi kuulajatele toorkordse Zooloogia Botaanika Instituudi teadussekretär, bioloogiakandidaat Mart Rahi (fotografeerimine elektronmikroskoobiga) ja instituudi direktor professor Urmas Tartes (fotografeerimine valgusmikroskoobi abil ja fotode arvutitöötlus). Õppe lõpetuseks korraldas Katseasjanduse nõukogu Ants Benderi fotode baasil Eesti Põllumajandusmuuseumis fotonäituse pealkirjaga "Taimekasvatusteaduste teadlased".

Taimekasvatusteaduste uurimistöös põldkatsetel kasutatavaid aparate ja seadmeid õpiti tundma Eesti Maa- ja metsanduse Instituudis läbiviidud õppepäeval, kus ettekande tegid teaduste kandidaadid Jüri Kadaja, Peeter Viil, Jaanus Siim, Erkki Honnolainen ja teaduste magistrid Taavi Vösa ning Laine Keppart.

Maheviljeluse temaatikas on Katseasjanduse nõukogu käsitletud umbrohtusid ja nende tõrjet (ettekandjad EMÜ dotsent, põllumajandusdoktor Enn Lauringson, põllumajandusmagister Liina Talgre), aga ka herbitsiidide kasutamise kaasaegsete ohtusid (ettekandja põllumajanduskandidaat Luule Metspalu). Eraldi on käsitletud väetamise temaatikat maheviljeluse tingimustes (emeritdotsent, põllumajandusdoktor Ervi Lauk). Koos Eesti Taimekaitse Seltsiga korraldati ühisüritus taimehaiguste esinemisest mahe- ja tavaviljeluses, kus käsitleti hallituste esinemist teraviljakasvatuses, nende ohtlikkust ja hinnanguid toiduohutuse seisukohalt lähtudes (ettekandja EMVI vanemteadur, põllumajanduskandidaat Heino Lõiveke). Sama temaatikat rapsikasvatuses käsitles EMVI teadur, põllumajandusmagister Ene Ilumäe. Jõgeval läbiviidud õppepäeval olid vaatluse all mahetingimustesse sobivate sortide valiku printsiibid ja sealsete aretajate sellesuunaline tegevus.

Katseasjanduse nõukogu liikmetele korraldati õppusteemal "Taimekasvatusteaduste teaduskirjanduse kättesaadavus ja selle parandamise võimalused", mille viisid läbi Eesti Maaülikooli raamatukogu juhataja pr Tiina Toivre ja pearaamatukoguhoidja pr Kai Paabumets. Samuti on korraldatud informeeriv üritus põllumajandusteadusliku ja populaarteadusliku teabe avaldamise ja levitamise võimaluste kohta. Viimast aitasid läbi viia Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi president, ajakirja Agraarteadus väljaandmise eest vastutav EMÜ dotsent, põllumajanduskandidaat Heldur Peterson, ajakirjade Maamajandus ja Maakodu peatoimetaja hr Ülo Kalm, ajakirja Agronomy Research peatoimetaja, filosoofiadoktor Rein Lillak, väljaande Hüva Nõu toimetaja pr Merike Koov ning instituutide teadusväljaannete koostajad-toimetajad.

Katseasjanduse nõukogu on korraldanud ühisüritusi koos Eesti Rohumaade Ühinguga, Eesti Taimekaitse Seltsiga ja koos põllumajandusnõustajatega.

Katseasjanduse nõukogu on osalenud Kuusiku katsekeskusesse põllumajanduspari rajamisel, andes seal oma panuse kivivaia ehitamisel. Selleks korraldati Saaremaalt pärit asjatundja hr Kalmer Raua juhendamisel eraldi õppepäev. Eesti Maaülikooli Rõhu katsejaamas õpiti ühiselt viljapuude suvist hooldusloikust (juhendas põllumajandusmagister Madli Jalakas), tutvuti uusimate õuna- ja maguskirsi sortidega (teene-line teadlane, põllumajandusdoktor Kalju Kask). Puu- vilja- ja marjasortide degusteerimisi on mitmel korral läbi viidud EMÜ Polli Aiandusürituste Keskuses (juhendajad põllumajanduskandidaadid Toivi Univer, Heljo Jänes ja Asta- Virve Libek).

Külalastatud on tegelikke tootjaid, et selgitada probleeme, mis vajaksid uurimist. Meenuvad külaskäigud Marjamaa tallu Vana-Kuustes (peremees hr Tõnu Oks) ja Pilsu tallu Tartumaal, kus kõrvuti mahetootmine (pr Marge Ajaots) ja tavatootmine (vabariigi populaarseim põllumees 2010 hr Madis Ajaots), ning osatühistusse Männiku Piim, kus kõrgel järjel nii taime- kui loomakasvatus. Tootmist juhib hr Avo Samartüütel (aasta põllumees 2011).

Katseasjanduse nõukogu liikmeskond tänab kõiki, kes on õppe- ja teabepäevade korraldamisele lektoritena kaasa aidanud. Tänu võlgname ka pikaajalistele juhatuseliikmetele põllumajandusdoktor Ervi Laugile ja hr Endel Jaggole, kes on andnud oma kaaluka panuse nõukogu töö jooksva korraldamisel.

Katseasjanduse nõukogu tänab Põllumajandusministri rahalise toe eest.